

december/januari 2024

KERKMAG

Ga mee!

Colofon

Jaargang 17 nummer 6, december/januari 2024

KERKMAG is een uitgave van de Protestantse Wijkgemeente Emmaüs te Bodegraven.

Kopij KERKMAG KERKMAG@pge.nu

Zondagsbrief zondagsbrief@pge.nu

Website www.pge.nu

Website redactie redactie@pge.nu

Facebook @emmausbodegraven

Rekening NL93 RABO 0373 7168 77
t.n.v. PGB Emmaüs KERKMAG

Redactie Chris Verra, Cora Pool, Erik de Gier, Gijs Kemp, Ineke Post en Swier Frouws

Ontwerp Posterum Grafische Vormgeving
Ontwerp/druk Verloop drukkerij, Alblasterdam
www.verloop.nl

Opplage 1200 exemplaren

Nr.	maand	Sluiting	Bezorgen
01.	februari	12 januari	31 januari
02.	maart	16 februari	6 maart
03.	april	15 maart	3 april
04.	mei	12 april	1 mei
05.	juni	17 mei	5 juni
06.	juli/augustus	14 juni	3 juli
07.	september	16 augustus	4 september
08.	oktober	13 september	2 oktober
09.	november	18 oktober	6 november
10.	december24/ januari 2025	15 november	4 december

Adressen en contactinfo

Ontmoetingskerk

Spoorstraat 11
0172-61 63 17 / 06-17 07 53 12
marja.hetcentrum@kpnplanet.nl

Lutherkerk

Noordstraat 2
Beheerder Henk Pauw
0172-61 61 38
lutherkerkbodegraven@gmail.com

Predikant

Wnd. ds. Adri van der Wal
023 5630997
a_vd_wal@hotmail.com

Kerkerlijk werkers

Marianne Verburg
Withenluststraat 19, 2471 AC Zwammerdam
06- 3984 2850
emmauskermarianne@gmail.com

Arjo van der Steen

Koningsmarck 22, 2411 VB Bodegraven
06-55 55 33 73
arjo.pge@aol.com

Scriba Kerkenraad Emmaüs

Alie Benedictus
Oranjelaan 22, 2411 VZ Bodegraven
06-1831 1916
scriba@pge.nu

Coördinator Pastoraat

Eric Bette
06-36 16 32 20
pastoraat@pge.nu

Penningmeester Emmaüs

Wim Kusee
Cortenhoeve 44, 2411 JW Bodegraven
0172-61 81 68
penningmeester@pge.nu

Taxidienst aanvragen

H. Peters 06-5168 5793

Hulpvragen Taakgroep Diaconie

Financieel:
Anton van Rijn, 0172-61 69 16
Praktisch:
Kees Mak, 06-30 03 99 39

Contactpersoon Mantelzorg

Marian Domburg, 0172-615037

Ledenadministratie Emmaüs

Johan Dekker
Karperlaan 11, 2411 DA Bodegraven
06-42 63 73 40
kerkerlijk bureau@pge.nu

Preekvoorziening en Rooster PGE

06-43893344
preekvoorziening@pge.nu

Kerkradio PG Bodegraven

Piet Broere 0172-61 57 47
kerkradio@pgbkerken.nl

Bezorging KERKMAG

Adri van der Ben
Burg. Le Coultrestraat 19
adri3.vanderben@gmail.com

Kringloophuis

aan het Van Tolplein naast
Van Tolstraat 25. De openingstijden zijn
op woensdag, vrijdag en zaterdag van
13:00 tot 16:00 uur

Bankrekeningen

NL68 RABO 0373 7166 48
tnv PGB inzake Emmaüs
NL07 RABO 0373 7099 86
tnv Diaconie PGB Emmaüs
NL46 RABO 0373 7166 56
tnv KIA/WW PGB Emmaüs

Collectebonnen

Bestellen en betalen
<https://site.skgcollecte.nl/192/>

Afhalen

dinsdagochtend 10-12 uur
Kerkerlijk Bureau, Oude Markt 1

Inhoudsopgave

Van de redactie	3
Meditatie	4
Van de Voorzitter	5
Tweede Kliederkerk	6
Micha	7
Opinie	8
Adventsdiensten	9
Bij de voorpagina	10
Eeuwigheidszondag	11
In Memoriam	12
Veranderend Pastoraat	14
Kerstgroet Pastoraat	15
Toekomst van de eredienst	16
Impact dienst	18
Amnesty	19
Open doors	19
De Veldwerkers	20
Weet wat je zingt	22
Kerstzang	23
Kerkapp	24
BOC	25
Concert Ralph van Manen	25
Interview Sip Zijlstra	26
Taakgroep B en F	28
Rommelmarkt	29
Diaconie	30
Kinderpagina	32
Puzzel	33
Inbox	34
Data Doopdiensten 2024	34
Giften en Collecten	35
Leesrooster	36
Weeksluiting Vijverhof	36
Hervormd Bodegraven-Nieuwerbrug	37
Kerkdiensten Emmaüs	38

Het leven van een mens op aarde speelt zich af tussen geboorte en overlijden. Vrijwel altijd maakt geboorte blij en overlijden verdrietig.

In dit nummer is die volgorde omgekeerd. Dat heeft onder andere te maken met de volgorde van zaken in het kerkelijk jaar: het eindigt met eeuwigheidszondag en daarna volgen advent en Kerst.

U merkt dat aan de bijdragen en hun inhoud. De donkere dagen voor Kerst gaan vergezeld van de namen van de overledenen in onze kring om wie door geliefden en mede-kerkleden getreurd wordt.

Intussen zijn we toch op weg naar Kerst. Wij zijn onderweg naar een nieuwe toekomst, waaraan we mogen denken bij het vieren van de geboorte van Jezus. Die toekomst gaan we delen met de al overledenen. Dat betekent dat er al een beetje hoop mag sijpelen door het verdriet om het overlijden van geliefden.

In het PKN-blad Petrus van december klinkt het zo in een uitspraak, toegeschreven aan de Tsjechische president Václav Havel:

“Hoop is niet voorspellen of vooruitzien. Het is een gerichtheid van de geest, een gerichtheid van het hart, verankerd voorbij de horizon.”

Dit is mijn laatste bijdrage als redactielid van KERKMAG. Mede namens de redactieleden die blijven wens ik u inspirerende kerstdagen en een gelukkig nieuwjaar!

Swier Frouws

Advent: Ga je mee naar Kerst?!

Mattheus 2: 9 '.....en ze gingen op weg....'

Het PKN jaarthema 'Ga mee!' is ook het thema van advent. Het is een uitnodiging om samen op zoek en op pad te gaan in deze bijzondere tijd op weg naar Kerst. Niet als zwervers maar als pelgrims met een doel. Maar wat is dan onze bestemming? Advent betekent 'komst'. De uitnodiging betekent dat we samen de komst van Jezus verwachten. Maar welke komst verwachten wij dan? Verwachten wij dat Jezus voor de 2024ste keer geboren wordt of verwachten wij dat Hij terugkomt naar deze wereld? Als we de oproep doen om met ons mee te gaan, dan moet het duidelijk zijn wat onze bestemming is.

Voor de 2024ste keer?

We zouden eenvoudig kunnen zeggen dat we samen op weg gaan naar Kerst. Dat wordt zichtbaar gemaakt met richtingaanwijzers. Iedere week wordt er bijvoorbeeld een nieuwe kaars aangestoken en na de vierde kaars komen we aan op de bestemming. Ook sluiten verschillende liederen aan bij deze gedachtegang van samen reizen. Denk bijvoorbeeld aan de liederen: 'Wijs mij de weg naar Bethlehem' of 'Komt nu naar Bethlehem'. Ook Jozef en Maria, de herders en de wijzen kwamen uiteindelijk na een reis op de bestemming Bethlehem aan. Maar wat is onze bestemming op 25 december 2023?

- Is het de stad Bethlehem?

Het is bijna onmogelijk om nu naar Bethlehem te gaan. Het is code oranje in Israël. Dus het lukt ons niet om deze bestemming te bereiken.

- Is het een kerststal?

Als we in de kribbe kijken, dan blijkt het kindje in de kribbe een pop te zijn.

- Is het de kerk?

Daar wordt gezongen 'vrede op aarde', maar dat is op aarde ver te zoeken.

Het is ieder jaar weer hetzelfde liedje. We leven met advent in de donkere dagen voor Kerst. Mensen hebben behoefte aan licht en warmte. Dat maken we zichtbaar met sfeer en

-verlichting. We verlangen ernaar om tijdens de feestdagen de warmte bij elkaar te vinden. De nuchterheid is dat ook christenen gewoon het heidense midwinterfeest willen vieren. Toch geeft het vieren van de geboorte van Jezus Christus een extra dimensie aan dit feest. Jezus is degene die het Licht in de duisternis brengt.

Voor de 2e keer?

Het jaarthema van de PKN stimuleert ons om samen met alle gelovigen lokaal en wereldwijd op weg te gaan naar de weg die Jezus Christus ons wijst. Het Kerstfeest is dan niet onze bestemming, maar een tussenstation. Ik kom er dan achter dat we in de kerk nog een feest

missen. Een feest dat heen wijst naar de wederkomst van Jezus Christus. Waarom vieren we een dergelijk feest niet in juni rondom de langste dag van het jaar? Of volgen we niet de traditie van de Joden om samen met hen het Loofhuttenfeest te vieren?

Voor nu?

Ga mee! Met deze meditatie vraag ik u om na te denken over uw advents-bestemming nu. Waar gaat u naartoe? Gaat u op reis naar de stal van Bethlehem of bent u op

weg naar een andere bestemming? Tussen het verleden en de toekomst ligt het 'nu'. Kerst betekent 'Christus'. En juist in het 'nu' wil Jezus Christus onze (gezamenlijke) bestemming

zijn. Als je weet waar jij naartoe gaat, dan kun je ook de ander uitnodigen om met je mee te gaan.

Arjo van der Steen

‘Het jaarthema van de PKN stimuleert ons om samen met alle gelovigen lokaal en wereldwijd op weg te gaan’

Van de voorzitter...

De kerkenraad heeft besloten om in de komende maanden, vanaf januari 2024, actief aan de gang te gaan om nieuwe leden voor de kerkenraad, taakgroepen en commissies te zoeken. Dat is hard nodig omdat er volgend jaar juni afscheid genomen wordt van een

behoorlijke groep ambtsdragers en taakgroepmedewerkers in onze gemeente. De kerkenraad zal in januari een beroep op de gemeente gaan doen om deze vacatures in te kunnen vullen. Wij realiseren ons daarbij als kerkenraad dat de huidige tijd ook om andere vormen

van participeren vraagt.

Ik vraag u vast te gaan nadenken en met ons mee te denken om het zoeken naar nieuwe mensen tot een succes te maken.

Koos Karssen

Tweede Kliederkerk stond als een huis

Met nóg meer bezoekers en nóg meer kinderen, was ook de tweede Kliederkerk een groot succes. Zo'n 150 geïnteresseerden - jong én oud - gingen op zondag 29 oktober aan de slag met het thema 'het huis op de rots'.

In de kerk werd met dozen een huis gebouwd en geprobeerd met Jenga een toren op zand te bouwen, in de zaal beneden versierden kinderen ontbijtkoekhuisjes en bouwden bezoekers een ware mensenmuur. In de zalen boven kon iedereen woorden uit de Bijbel schrijven op stenen en 'blind' tekenen. Allemaal activiteiten die passen bij het Bijbelverhaal en bij een sterk fundament.

In de consistorie werden verder mooie gesprekken gevoerd aan de hand van gespreksvragen als 'wat zijn de woorden of opdrachten van Jezus die belangrijk zijn in jouw leven', 'hoe vind je het om te vertrouwen op een ander' en 'wat geeft jou een stevige basis?'. Ook hadden Daniël en Yorick een escaperoom gemaakt waar veel

animo (en zelfs een wachtrij) voor was. In de hal kon iedereen meewerken aan een groot schilderij dat nu een mooi plekje in de fietsenstalling heeft gekregen.

Na de activiteiten was het tijd voor de viering waarin Judith van Klink dieper inging op het huis op de rots. In Mattheus 7:24-27 vergelijkt Jezus namelijk een mens die doet wat Hij zegt, met iemand die zijn huis op een rots bouwt en iemand die dat niet doet vergelijkt hij met een mens die zijn huis op het zand bouwt. Ook zongen we het bekende lied over dit bijbelverhaal en na de

zegen schoof iedereen aan voor pannenkoeken en broodjes.

Als organisatie kijken we terug op een geslaagde Kliederkerk. Natuurlijk zijn er nog verbeterpuntjes, daar gaan we mee aan de slag. Maar we merkten vooral dat iedereen genoot. Na afloop kregen we mooie reacties als: 'Superleuk dat dit georganiseerd wordt! Top!' 'Heel leuk en goed gedaan! Eerst vrije opdrachten i.v.m. het thema en na de afsluiting samen eten. Dank je wel!' 'Heel erg bedankt organisatie, het was weer super!' 'Dankjewel voor de mooie verhalen en het lekkere eten.'

We zijn dankbaar voor de grote opkomst, het enthousiasme en ieders hulp: van het bakken en beleggen van pannenkoeken tot aan het begeleiden van activiteiten en opruimen. Als werkgroep zijn we inmiddels al hard bezig met de voorbereiding van de volgende Kliederkerk. Die vindt plaats op zondag 28 januari en heeft als thema 'Samen delen'. Het bijbelverhaal

over de weduwe van Sarefat staat hierbij centraal. Omdat het die zondag ook Scholenzondag is, wordt deze Kliederkerk samen met

KC Wereldwijde (voorheen de Goede Herderschool) vormgegeven. Natuurlijk is iedereen dan ook weer van harte welkom.

Hopelijk tot de volgende Kliederkerk op zondag 28 januari.

Geloofsgesprekken met Micha

We hebben het eerste geloofsgesprek rondom Micha gehouden op 16 november. We begonnen met het naar elkaar uitspreken waar we onze betrokkenheid op onze wereld voelen en maakten de link met het nieuws van de afgelopen week. We luisterden ook naar wat de profeet Micha in zijn tijd beleefde en wat hij ons te zeggen heeft:

'Er is jou, mens, gezegd wat goed is, je weet wat de Heer van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God'. (Micha 6:8)

Zo actueel is deze tekst nog, of opnieuw! We bespreken hoe we geraakt worden door elkaars talenten en inspireren elkaar daarbij.

Er zijn nog vier bijeenkomsten en een excursie gepland. Steeds wordt

een ander aspect belicht waardoor iedere bijeenkomst op zichzelf staat. Je hoeft je dus niet vast te leggen op het bijwonen van alle bijeenkomsten. De eerstvolgende bijeenkomst is op **7 december 2023**, met als thema: Recht/Onrecht. Bid en werk(!/?)

We beginnen steeds om 20 uur tot ca. 22 uur. Locatie: 't Centrum. Graag aanmelden via: Petra Verra, p.verra@docentplus.nl,

06 18584276 of Adrie Zaalberg, a.zaalberg@freeler.nl, 06 46512912

De Micha-avonden zijn: 7 december, 18 januari, 1 februari, 29 februari en 11 april. Doe je ook mee?

In beweging

Door Nederland lopen heel veel wandelroutes. Kortere van enkele kilometers tot het Pieterpad van meer dan 500 kilometer. Het geeft ontspanning om een stuk te lopen. Anderen lopen een route om Nederland nu eens op een rustiger tempo te ontdekken dan met de auto of ze lopen om zich te resetten, bewust in beweging om zichzelf weer een beetje terug te vinden in deze hectische wereld. Stappentellers vertellen of we op een dag voldoende in beweging zijn geweest. Van veel kanten wordt er sterk de nadruk op gelegd dat bewegen gezond is.

Wandelen is een van de vormen om ons voort te bewegen. Er zijn daarnaast talrijke manieren bedacht om ons over kortere of langere afstanden te verplaatsen. Van een aantal daarvan, zoals vliegen, merken we in deze tijd de keerzijde.

Mobiliteit

Mobiliteit is een belangrijk onderdeel van ons leven nu. Mobiliteit zie ik ook in de verhalen die rond Advent en Kerst het meest verteld

worden. Ook daar zijn veel mensen onderweg:

- Zacharias gaat naar Jeruzalem om daar zijn priesterdienst te vervullen,
- Maria gaat naar haar nicht Elisabet,
- Jozef en Maria gaan naar Bethlehem,
- De herders gaan naar Bethlehem,
- De magiërs gaan naar de plaats waar Jezus geboren is.

Men moest daar heel wat meer moeite voor doen dan wij in onze tijd. Het reizen ging langs onverharde wegen. De risico's waren ook groot door de aanwezigheid van wilde dieren en rovers en van ravijnen in de bergen. Men ging dan ook niet zomaar op reis. Er moest een duidelijke aanleiding toe zijn.

Levensreis

In de Bijbel wordt het onderweg zijn gebruikt als een beeld voor het leven van een mens. We vinden dat bijvoorbeeld in Psalm 121.

‘Mobiliteit is een belangrijk onderdeel van ons leven nu.’

In een moderne vormgeving is dat uitgebeeld in een raam dat in 2020 in het koor van de Waalse Kerk in Arnhem werd aangebracht. Het heeft als thema “Het leven is een pelgrimsreis”. We zien de levensweg in het wit uitgebeeld. Verder zien we in het raam de kleuren geel, groen en blauw/paars. Het geel duidt op de velden en streken, waardoor wij op weg zijn. Het groen wijst op ontmoetingen met medepelgrims, terwijl het blauw en paars staan voor bezinning, het bewust en met overtuiging onderweg zijn. De v-vormen in het raam willen zeggen dat het leven door een gebeurtenis of beslissing een andere kant op kan gaan.

Geloven

In beweging zijn is in de Bijbel ook een beeld voor de geloofsgemeenschap. In Handelingen 9:2 heten christenen “mensen van de weg”. Het Tweede Vaticaanse Concilie

van de Rooms-katholieke Kerk omschreef de kerk in de 1960-er jaren als “Gods volk onderweg”. Als gelovigen volgen we Hem na die ons is voorgegaan. We mogen ons in deze tijd rond Kerst erin verheugen dat God ons in Jezus zo dichtbij is gekomen. Jezus neemt ons mee op weg naar Gods Koninkrijk. Dat dat perspectief ons in beweging houdt.

ds. Adri van der Wal

‘In beweging zijn is in de Bijbel ook een beeld voor de geloofsgemeenschap.’

Adventsdiensten ‘Ga mee!’

Bij de morgendiensten van Advent sluiten wij aan bij het jaar- en adventsthema van de PKN. Het thema is ‘Ga mee!’ Het is een uitnodiging om samen op zoek en op pad te gaan in deze bijzondere tijd op weg naar Kerst. Niet als zwervers, maar als pelgrims met een doel. In de eerste adventsweek gaan we naar Bethlehem, het broodhuis. Dat is een plek waar brood te vinden is voor Ruth en Naomi, en waar eeuwen later Jezus- het brood des Levens- geboren wordt. De tweede adventsweek pelgrimeren we op de weg van vrede en recht, in het spoor van de profeten. In de derde adventsweek vieren we het Heilig Avondmaal en op de vierde adventsavond bereiden we ons voor op het vieren van Kerst. De uitnodiging klinkt: Kom, ga mee naar Jezus, het kind dat geboren is in de kribbe! Tijdens iedere dienst verzorgt de bloemschikkingsgroep een liturgische schikking, die aansluit bij het Bijbelgedeelte en het thema van de dag. Wij zien er naar uit om u te ontmoeten tijdens de adventsdiensten! Kom, ga met ons mee!

*Adri van der Wal
Arjo van der Steen*

Ps. In de Emmaüs-app verschijnt er dagelijks een berichtje van de digitale adventskalender van de PKN.

Bij de voorpagina

Tijdens het zoeken naar een geschikte afbeelding voor de voorpagina van dit december – januari nummer kwam ik een mooie foto tegen van een glas-in-lood-raam met Maria met de kleine Jezus in haar armen, gezeten op de ezel en Jozef met een staf in de hand. Een verbeelding van de vlucht naar Egypte, dacht ik meteen. Goed passend in deze periode van het kerkelijk jaar.

Het is de eerste reis in het leven van Jezus en past zo ook goed bij het jaarthema van PKN: Ga mee! In het verdere leven van Jezus is hij voortdurend op reis: in een boot, langs de velden in ontmoeting met veldwerkers, op weg naar Jeruzalem. Altijd naar iets nieuws onderweg, omgeven door volgelingen die met hem meegaan, zijn reis gaan.

Maar tijdens die eerste reis is Jezus op de vlucht. Raar eigenlijk, had hij niet op een andere plek of op een ander tijdstip geboren kunnen worden? Dat sluit aan bij het gevoel dat velen nu bij de situatie in de wereld hebben. Wat gebeurt er allemaal, zo veel mensen ont-heemd, zo veel leed.

Als we goed kijken naar de bovenkant van de afbeelding op de voorpagina zien we de vingers van een hand. De afbeelding is een uitsnede uit een groter glas-in-lood-raam dat we hiernaast zien. Daar blijken de vingers van de engel te zijn. De engel, bijna onzichtbaar op de voorpagina is groots aanwezig, met flinke vleugels. Dichtbij Jozef en Maria, de rechterhand van

de engel in contact met Jozef. Maria en Jozef lijken vooral vooruit te kijken, zich niet bewust van de aanwezigheid van de engel.

Zo kan het ook in ons leven zijn: waar is de engel, waar is God? Laten we ons in deze periode als we op weg zijn naar Kerst en een nieuw jaar, gesteund voelen door de aanwezigheid van God. Laten we ons geïnspireerd voelen door de oproep: Ga mee!

Chris Verra

Eeuwigheidszondag

De laatste zondag van het kerkelijk jaar noemen wij Eeuwigheidszondag. Op die dag, dit jaar 26 november, hebben wij de overleden gemeenteleden van het afgelopen jaar herdacht. Wij hebben hun namen genoemd en een kaars aangestoken met het licht van de paaskaars, als teken van verbondenheid met het Licht van Jezus Christus.

Jan Kempe	93 jaar
Teunis van der Weide	87 jaar
Pieter de Bruin	72 jaar
Jan Reinder Elema	87 jaar
Elizabeth de Jong	94 jaar
Wilhelmina Johanna van Kampen	88 jaar
Johanna Burger-van Dijk	92 jaar
Levina Kempe-Louws	94 jaar
Johanna de Bruin-Hensen	103 jaar
Aart Willem Wagenveld	93 jaar
Reinier Marinus van Vliet	70 jaar
Gerarda Cornelia Crince Le Roy	100 jaar
Adriana Verboom-Schouten	90 jaar
Jan Lammens	70 jaar
Pietertje van der Wel- de Jong	92 jaar
Johanna Cornelia Huisman-Rademaker	84 jaar
Johanna van der Kleij-van Dijk	90 jaar
Gerarda Wilhelmina Jongeneel-Zaal	97 jaar

Anna Nederhof-Bastemeijer	64 jaar
Jan Blijleven	79 jaar
Jannigje Hendrika van Veen-Aartse	74 jaar
Aalbertje de Vos-Morgenrood	81 jaar
Dirk Adrianus Bukman	84 jaar
Hermanus Bassa	91 jaar
Teunis van der Vliet	86 jaar
Klaas van der Voorst	79 jaar
Johanna Catharine Maarhuis- van Putten	97 jaar
Arend Dijkshoorn	79 jaar
Hendrik van der Stelt	91 jaar
Willem Hoogendoorn	74 jaar
Maria Elisabeth Aalbers- Plantinga	95 jaar
Ariaantje Bakker- de Kruijf	78 jaar
Nicolette Anna Anthonia van As- de Bruyn	78 jaar
Jan Willem Hoogendoorn	83 jaar
Magdalena Oskam	92 jaar
Jan Slappendel	78 jaar
Jan de Bruin	89 jaar
Carla Adriana Hilda Vink- Keller	80 jaar
Hendrika Teuntje Spies- Ooms	90 jaar

Eric Bette, coördinator pastoraat Prot. Wijkgemeente Emmaüs Bodegraven

In Memoriam

Jan de Bruin (1933-2023)

Jan de Bruin had nog wel 90 jaar verder gewild, zoals hij zei, maar zijn lichaam liet dat niet meer toe. Ik ontmoette deze agrariër in hart en nieren in Zorgcentrum Vijverhof. Hij vond het jammer dat hij niet meer langs zijn klan-

ten kon met kaas en eieren, wat hij jarenlang had gedaan, op het laatst met zijn 45km-auto. Hij handelde graag. Die wagen symboliseerde wat hij zijn leven al steeds had gedaan: oplossingen bedenken, als het leven hem voor voldongen feiten plaatste.

Jan moest al op jonge leeftijd de boerderij overnemen, vanwege de vroege dood van zijn vader. Hij trouwde met Adrie Cromwijk. In het gezin werden vijf kinderen geboren. De handicaps van oudste dochter Marjo hadden een grote impact op het gezin. Zij stierf enkele jaren geleden. Jarenlang had hij de zorg voor zijn vrouw, toen zij ziek geworden was. In 2019 ontviel zij hem. Jan was van aanpakken

en steeds maar doorgaan.

Trouw was hij in het bezoeken van mensen, met niet aflatende zorg. Hij vond het moeilijk uiteindelijk zelf zorg te moeten aanvaarden. Voor zijn eigen diepste emoties had hij, hoe graag hij ook een praatje maakte, eigenlijk geen woorden.

Zijn geloof was een dragende grond onder zijn leven. Hij wilde daar graag voeding voor hebben in een gedegen preek.

Met velen is op zaterdag 4 november afscheid van hem genomen in de Ontmoetingskerk, waar hij graag kwam, op het laatst gereden door zoon Jaap of schoondochter Lineke. Hij stelde een teken van aandacht voor hem zeer op prijs. In de afscheidsdienst lazen we de Bijbelwoorden uit Romeinen 14 die op de rouwbrief stonden: "Hetzij wij leven, hetzij wij sterven, wij zijn van de Heer." En verder klonken er de zegenwoorden uit Numeri 6 die ik vlak voor zijn overlijden in de kamer in Vijverhof in het bijzijn van dochter Henka en schoondochter Ineke over hem mocht uitspreken. Er werden door kinderen, zijn zus Maya en kleinkinderen liefdevolle woorden gesproken ter nagedachtenis. Na de condoléance was er de graflegging in het familiegraf op begraafplaats Vredehof.

Dat Jan de Bruin mag rusten in Gods vrede.

ds. Adri van der Wal

Carla Adriana Hilda Vink-Keller

In de rust en zekerheid van haar geloof is op 9 november 2023, op 80-jarige leeftijd, Carla Adriana Hilda Vink overleden. Zij werd geboren op 22 september 1943 te Oude Wetering

en overleed thuis, aan de Elzenhof 37 te Bodegraven. Zij groeide op in een gezin van twee kinderen dat in de oorlogsjaren naar Bodegraven verhuisde. Carla verloor op vijf-jarige leeftijd haar baby-broertje Karelkje en op zes-jarige leeftijd haar moeder. Vader hertrouwde en Carla was dankbaar voor haar lieve, warme vader en haar broer Philip en haar zusje Birgit die zij daardoor nog kreeg. Carla deed de opleiding voor verpleegkundige en werd in het Diaconessenhuis in Woerden afdelingshoofd. Ook werkte zij in de ouderenzorg te Bodegraven en in Alphen a/d Rijn als hoofd in De Jozef. Carla was ook altijd betrokken bij het kerkenwerk en zij werd evangelisatie-medewerkster

wat ze jarenlang met veel plezier deed. Op 7 september 1986 trouwde zij met Theo Vink en samen kregen zij een zoon, Robert. Carla werd ook de gelukkige oma van twee kleinkinderen. Na een operatie in Frankrijk in 2013 ging de gezondheid van Carla steeds verder achteruit. Toch was er ook steeds weer de moed en de kracht om het leven op te pakken. Carla hield van het leven en koos ook steeds voor het leven door trouw te blijven aan haar Heer. Ook op momenten als ze zich afvroeg 'wanneer het genoeg was.' En juist op die momenten, in haar nood, gaf God haar rust.

Tijdens de dankdienst voor haar leven op 17 november stonden we stil bij de tekst 'Waar de weg mij brenge moge, aan des Vaders Trouwe hand'. Carla wist waar ze naar toe ging: naar het Nieuw Jeruzalem, de Hemel (openbaring 21: 1-4). Daar waar God elke traan uit haar ogen zal wissen, waar Hij haar als een moeder zal troosten en waar zij eeuwige rust heeft en volmaakt gelukkig zal zijn.

Marianne Verburg

Jan Slappendel

Op 21 oktober overleed Jan Slappendel. Geliefd mens en organist. Een vriendelijk mens, die wij al vele jaren toch vooral kennen als organist en cantor. Want zijn hart lag bij de muziek. Maar zijn werkzame leven heeft hij doorgebracht

in het onderwijs. Als een betrokken en liefdevol onderwijzer. Zo was hij steeds weer een stralend en enthousiast middelpunt als een schoolklas bij een bezoek aan de kerk zich verzamelde rond het orgel. De laatste jaren had Jan steeds meer gezondheidsproblemen, maar nu ineens, was het helemaal op. Jan had weinig tijd nodig om zich hiermee te verzoenen. 'Hier ligt een tevreden mens' sprak hij uit in een laatste gesprek, terwijl wij spraken over zijn leven, hoop en verwachting.

In een gesprek met zijn broer Hans gaf Jan duidelijke aanwijzingen over zijn afscheid. Met name muziek en liederen werden door Jan zelf aangegeven.

Kernpunt vormde het lied 'Die mij droeg' van Huub Oosterhuis. Want dit vertolkte heel goed hoe hij tegen leven en geloven aankeek. Een gezegend

mens, gedragen door de goede God. Maar ook: een vrij en kritisch mens, die door God vrij gelaten wordt, sterker nog, door God aangespoord wordt om zelf te vliegen, de vleugels uit te slaan. En zo op eigen kracht het leven door te gaan.

Zo heeft Jan dat altijd zelf ervaren. Dat hij zelf verantwoordelijk was, zijn eigen weg mocht en kon kiezen. Maar dat hij toch ook steeds weer terugvallen kon op de dragende grond van de Eeuwige.

Op 27 oktober hebben wij met velen afscheid genomen van Jan. Hij zal door heel veel mensen node gemist worden. Een baken voor velen, met rust en humor, maar ook met een heldere kijk op zaken en een goede smaak in muziek en liturgie.

We zullen het antwoordapparaat met Mahler missen. We hebben hem toevertrouwd aan de veilige vleugels van de Eeuwige.

En wij bidden en wensen troost en veel liefde toe aan hen die hem nu zo missen. Zijn broer, zwager en schoonzus, de neven en nichten en hun kinderen. Dat God met je mag zijn.

'DIE MIJ DROEG'

*Die mij droeg op adelaarsvleugels
die mij hebt geworpen in de ruimte
en als ik krijsend viel mij ondervangen
met uw wieken en weer opgegooid
totdat ik vliegen kon
op eigen kracht*

Ds Leo Webbink

Hendrika Teuntje Spies-Ooms (1933-2023)

Zorgzaam voor haar geliefden, zorgvuldig op haar woning die spic en span werd bijgehouden, met een verzorgde verschijning, zo stond Riet Spies in het leven. Zij werd in Bodegraven geboren op 22 mei 1933 en stierf daar ook op 10 november 2023. Zij trouwde met Co Spies en werd

moeder van drie dochters. Oudste dochter Anja trouwde, de beide andere dochters Lia en Jacqueline bleven single en bleven wonen in Bodegraven. Riet werd in 2014 weduwe en moest alleen verder. Na verloop van tijd pakte zij het leven weer op. Moeder en dochters Lia en Jacqueline werden een hecht drietal. Op vaste dagen kwam er een van hen bij haar eten. Dagelijks was er contact, met om de vaste tijd van half tien precies het telefoontje dat zij naar bed ging.

De laatste jaren werd haar gezondheid broos, maar

van een opname in een zorgcentrum wilde zij niet weten. De laatste maanden van haar leven bracht Riet Spies door in een zorgpension in Woerden. Zij hoopte nog weer naar haar eigen appartement terug te kunnen gaan, maar begreep gaandeweg dat dat er niet meer inzat. Zij overleed in het hospice in Bodegraven.

Op vrijdag 17 november is afscheid van haar genomen in de aula op begraafplaats Vredenhof. Haar drie dochters hielden elk een toespraak. We zagen het leven van Riet Spies in foto's aan ons voorbijtrekken. We kozen voor de lezing van Psalm 23 rond het thema zorgzaamheid, waarbij ook het bekende gedicht "Voetstappen in het zand" aansloot. Muziek van Johann Sebastian Bach vormde verder een belangrijk deel van de dienst. Aansluitend volgde de graflegging in het familiegraf op de Vredenhof bij meerdere geliefden.

Dat Riet Spies mag rusten in Gods vrede.

ds. Adri van der Wal

Veranderend Pastoraat

Tijdens de gemeenteavond van 4 oktober jl. hebben de diverse taakgroepen binnen Emmaüs presentaties gegeven. Zo ook de taakgroep Pastoraat. We spraken toen onder andere over het onderwerp 'veranderend pastoraat'.

PKN-breed is al langer de trend zichtbaar dat de kerk haar taken moet uitvoeren met steeds minder vrijwilligers en ook met minder betaalde krachten. Bij Emmaüs gaan we wat betaalde krachten betreft op termijn van 3 FTE naar 1,6 FTE. Dat heeft dus ook invloed op het functioneren van de taakgroep Pastoraat. Hoe kunnen we met relatief weinig mensen, toch pastoraat blijven bieden? Cruciaal daarbij is dat

pastorale zorg beschikbaar moet zijn en blijven voor die gemeentelieden die die zorg willen of nodig hebben. Met steeds beperktere bemensing vraagt dit echter ook om een herijking van de huidige vorm van pastoraat.

Die huidige vorm bestaat uit (crisis) pastoraat door de pastores (predikant en kerkelijk werkers); huisbezoeken door de pastores, pastoraal ouderlingen en medewerkers;

bezoeken door Comité Meeleven aan ouderen.

Het Beleidsplan 2022-2026 van Emmaüs ziet **pastoraat als kernopdracht van de hele gemeente**.

Naast het beschikbaar zijn van pastores, ouderlingen en pastoraal medewerkers, betekent dit ook dat we gemeentebreed oog moeten hebben voor elkaar. We moeten de omslag maken van 'verzorgingskerk' naar 'participatiekerk'. Waar tot op heden het initiatief veelal vanuit de pastores, kerkelijk werkers en pastoraal medewerkers komt zal in de toekomst het pastoraat gedragen moeten worden door de hele gemeente: pastoraat van 'onderaf' in plaats van van 'bovenaf'; het dragen van eigen verantwoordelijkheid voor het verlenen en ontvangen van

zorg en aandacht (Durf om hulp te vragen!); omzien naar elkaar door de hele gemeente! Elke vorm waarin dat omzien gestalte krijgt is pastoraat!

We mogen ons gelukkig prijzen dat we een zeer betrokken gemeente zijn, waardoor er spontaan al veel onderlinge zorg en aandacht is. Bijvoorbeeld bij gesprekken bij de koffie na kerkdiensten, bij de supermarkt of het schoolplein, de diverse gespreksgroepen etc. Dat is fijn, maar er is meer nodig om zicht op elkaar te houden.

O het zicht op elkaar niet te verliezen en om de eerdergenoemde herijking verder te concretiseren, zoekt de taakgroep onder andere aansluiting bij hetgeen de PKN heeft

geschreven over diverse vormen van pastoraat. Zie:

<https://www.protestantsekerk.nl/verdieping/twaalf-vormen-van-pastoraat-op-een-rij/>.

Maar ook andere 'bronnen' vindt de taakgroep inspirerend.

Op korte termijn wil de taakgroep Pastoraat het volgende realiseren: Net als vorig jaar Groothuisbezoeken organiseren (februari/maart 2024);

- Een onlangs gestarte gespreks-groep verder gestalte geven;
- Een proef beginnen met Net-werkpastoraat: een kleine groep gemeenteleden binnen een beperkte locatie met elkaar in contact brengen om onderling lief en leed te kunnen delen en om elkaar beter te

leren kennen (Weet je welke mede-gemeenteleden bij je in de straat wonen?). Bijvoorbeeld in de vorm van een WhatsApp groep (eerste kwartaal 2024);

- Doelgroepenpastoraat: met elkaar koken, eten en een (geloofs)gesprek hebben. (tweede kwartaal 2024).

Spreken deze stappen je aan, of juist helemaal niet? Heb je ideeën over hoe we het pastoraat zouden moeten inrichten? Zou je meer willen weten of heb je vragen? Laat het ons graag weten:

Eric Bette, coördinator pastoraat
eric.bette@ziggo.nl

Bas Batelaan, pastoraal ouderling
btln@ziggo.nl

KERST: DE GEBOORTE VAN JEZUS, DOOR GOD GEZONDEN OM LICHT EN LEVEN TE BRENGEN. HET HEDEN EN DE TOEKOMST IS VAN GOD. VANUIT DAT GELOOF KUNNEN WE HOOP EN VERTROUWEN DELEN MET DE MENSEN OM ONS HEEN.

☀️ **DOE MEE, WEES LICHT!** ☀️

DE TAAGROEP PASTORAAT WENST IEDEREEN EEN WARME EN LIEFDEVOLLE KERST MET VEEL LICHT TOE!

Taakgroep Eredienst

Toekomst van de Eredienst in Emmaüs

De taakgroep Eredienst is het vorige seizoen aan de slag gegaan met het advies dat het Gemeenteberaad onder leiding van ds. Marten Knevel in juni 2022 aan de kerkenraad heeft aangeboden.

Het resultaat daarvan was een concept-visie op de eredienst voor Emmaüs. Dit concept is in september jl. getoetst bij leden van het oorspronkelijke Gemeenteberaad en op de gemeenteavond van 4 oktober. Op basis daarvan is de visie definitief gemaakt. Deze definitieve versie is in de oktobervergadering van de Kerkenraad behandeld en de taakgroep heeft het mandaat gekregen om de visie ook daadwerkelijk gestalte te geven. Maar wat houdt die visie in? De belangrijkste punten op een rij.

De morgendiensten:

- Eén dienst in een ochtend.
Concreet houdt dit bijvoorbeeld in dat als er een SHH-viering gepland staat dit de enige viering van die ochtend is. De dienst van half tien vervalt dan.
- Meer diensten waarin vooral het samen gemeente zijn wordt

beleefd. Uit onder andere de reacties naar aanleiding van de begeleide SHH-viering en de Kliederkerk blijkt dat diensten waarin het samen gemeente zijn wordt beleefd zeer worden gewaardeerd. Een belangrijk aspect daarbij is ook dat dergelijke vieringen door mensen uit verschillende leeftijdscategorieën en levensfasen worden bezocht. Geloofsinhoudelijke verschillen spelen in dit type diensten ook een minder grote rol.

- We onderscheiden drie typen vieringen, waarbij gestreefd wordt naar een evenredige verdeling van deze typen diensten over het jaar. We hebben de typen vieringen als volgt genoemd:
  - *Ontmoeten en verdiepen*
Het accent in dit type viering ligt op de woordverkondiging. Hoewel in deze diensten veelal een klassieke liturgie zal worden gevolgd pleit de taakgroep wel voor een brede muzikale invulling, uit verschillende tradities, mits de muziek naadloos aansluit bij het thema en de inhoudelijke invulling van de dienst. Dit geldt ook voor de muzikale begeleiding. Aandacht voor kinderen is in elk type viering belangrijk.

Bij dit type dienst willen we altijd kindernevendienst houden, waarbij bij vertrek uit of terugkomst in de kerk aandacht voor de kinderen zal zijn. We realiseren ons dat dit alleen zin heeft als er ook daadwerkelijk kinderen in de kerk zijn.

◦ *Ontmoeten en vieren/gedenken*

Deze diensten hebben een bijzonder karakter omdat er iets te vieren of te gedenken is. Het gaat hier om diensten op de Christelijke feestdagen, Eeuwigheidszondag, diensten waarin de doop wordt bediend of het Avondmaal wordt gevierd.

De muzikale invulling mag extra aandacht krijgen, door bijvoorbeeld de inbreng van koren, de band of de cantorij, afhankelijk van het karakter. In dit type vieringen mag er volop ruimte zijn voor kinderen. Daarmee wordt bedoeld dat de kinderen ook echt deelnemen aan de dienst en in principe de volledige dienst in de kerkzaal blijven. Een goede invulling hiervan vraagt goede begeleiding, maar men kan ook denken aan een speciaal ingerichte hoek waar kinderen bij elkaar zitten.

- *Ontmoeten en beleven*
Diensten waarin het samen gemeente zijn meer kan worden beleefd en waar volop ruimte is voor creativiteit. Bij dit type vieringen denken we aan diensten als SHH en Kliederkerk, maar ook andere meer vrije, experimentele vormen. Een voorbereidingsgroep heeft grote

Ook voor de diensten in de avond gaat het tijdstip veranderen: dit wordt 19:00 uur. Voor veel mensen is half zeven een belemmering om de avonddienst te bezoeken. Een half uur later zal geen verdubbeling van het aantal bezoekers opleveren, maar de verwachting is dat dit toch een positieve invloed op het aantal bezoekers zal hebben.

Met de kerkenraad is wel afgesproken dat regelmatig, bijvoorbeeld elk seizoen, het organiseren van de avonddiensten tegen het licht zal worden gehouden. Bij blijvend zeer geringe bezoekersaantallen kan men denken aan verlaging van de frequentie en in het uiterste geval het afschaffen van de avonddiensten. Maar dat is nu dus zeker nog niet aan de orde.

Wanneer gaan deze veranderingen in?

Zo snel als mogelijk. Maar we hebben ook rekening te houden met het feit dat het rooster van erediensten voor 2024 al zo goed als klaar is, met daarin afspraken met predikanten en koren. En daarin is deze visie nog niet verwerkt. Maar wachten tot 2025 is ook geen optie. Daarom streven we ernaar om de wijzigingen te laten ingaan met ingang van het tweede kwartaal van 2024. Overigens hoeft het rooster niet volledig op de kop, maar een aantal wijzigingen zal daarin toch moeten worden doorgevoerd.

Wat betekent de invoering van deze visie?

De taakgroep realiseert zich terdege dat de invoering van dit plan veel vraagt. En dat dit niet alleen door de leden van de taakgroep zelf te doen is. Er zal ook inbreng van

vrijheid om deze dienst in te vullen, wat ook geldt voor de muzikale invulling. Per viering moet ook nagedacht worden hoe kinderen en de jeugd in de dienst te betrekken.

- Een ander tijdstip

De vieringen van het type *Ontmoeten en verdiepen* en *Ontmoeten en vieren/gedenken* beginnen om 10:00 uur. Dit was ook het tijdstip waarvoor het Gemeenteberaad al pleitte, maar dit is niet in het uiteindelijke advies terechtgekomen. In de gesprekken over de toekomst van de eredienst werd regelmatig aangegeven dat half tien als vroeg werd ervaren, met name door jonge gezinnen. Een half uur later starten zal niet doorslaggevend zijn, maar maakt het met name voor die groep makkelijker om de dienst te bezoeken.

Voor de diensten van het type *Ontmoeten en beleven* is 10:00 uur geen vast gegeven. Vaker zal dit een ander tijdstip zijn. Een definitieve keuze moet hiervoor nog gemaakt worden.

De avonddiensten

Voor de avonddienst gold de vraag hoe realistisch het is om deze te blijven organiseren, gezien het vaak geringe aantal gemeenteleden dat deze diensten bezoekt. Maar we zien ook dat als een dienst een specifiek karakter heeft, dat dit veelal meer bezoekers trekt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan Songs of Praise-bijeenkomsten of Meditatievieringen. We zullen daarom ook hier zoeken naar meer diensten met een specifiek karakter. Behalve de al hierboven genoemde vieringen kunnen dat bijvoorbeeld Vesperdiensten zijn, Preek van de leek en hernieuwde aandacht voor Taizé-vieringen.

Taakgroep Eredienst

gemeenteleden worden gevraagd. We geloven dat de invoering van deze visie ook voor veel nieuw elan kan zorgen. Het was bemoedigend dat tijdens de gemeenteavond van 4 oktober jl. een vrij grote groep mensen positief reageerde op de vraag of men het leuk zou vinden om een keer mee te helpen een dienst voor te bereiden. Dus we hebben er vertrouwen in dat

we met elkaar het gemeentezijn kunnen versterken door het invoeren van deze visie. Waarbij in de vieringen de ontmoeting, met God en met elkaar, centraal staat en waarbij volop ruimte is voor verdieping, vieren en gedenken én beleven.

Namens de taakgroep Eredienst
Kees de Bruijn

Impact Bodegraven

Zondag 10 december staat de volgende dienst van Impact gepland. Tijdens deze dienst zal Ruth Six ons meenemen in het thema 'Leven in verwachting'. Daarnaast zullen we tijdens deze dienst ook liederen zingen samen met de Impact Band.

Deze dienst vindt wederom plaats in de Salvatorkerk, Vrije Nesse 11 in Bodegraven. De dienst start om 20:00 uur.

Wij zien vol verwachting uit naar jouw komst! Neem gerust vrienden/vriendinnen, vader/moeders, broers/zussen, buurmannen/buurvrouwen mee! Van harte uitgenodigd: Kom zoals je bent!

10 december – 20:00 uur – Salvatorkerk in Bodegraven

Team Impact Bodegraven

N.B.: Impact is nog steeds op zoek naar vrijwilligers voor 'de koffie-thee-fris teams', 'het welkomsteam'

en 'het gebedsteam'. Daarnaast zoeken we ook nog mensen voor in de organisatie. Mocht je interesse hebben om te helpen of wil jij op een andere manier inzetbaar zijn voor Impact, mail ons dan naar: impactjeugddiensten@gmail.com

IM-PACT
BODEGRAVEN

THEMA:
*Leven in
verwachting*

SPREKER:
Ruth Six

**10
DECEMBER**

20:00 STARTEN | 21:30 ONTMOETEN
SALVATORKERK | VRIJE NESSE 11 | TE BODEGRAVEN

Volg ons op
Impactbodegraven

Laat oppositieleider Bihri vrij!

decemberbriefbrief 2023: Tunesië

De Tunesische oud-minister van Justitie en oppositieleider Noureddine Bhiri zit al 7 maanden in voorarrest vast vanwege kritiek op de overheid. Op 13 februari 2023 pakten agenten hem met grof geweld op. Volgens de autoriteiten zou Bhiri aanzetten tot geweld tegen de overheid in een Facebook-post. Hij heeft medicijnen nodig voor diabetes en hoge bloeddruk. Zijn gezondheid is in gevaar!

Kritische politici de mond gesnoerd

In 2021 trok de huidige president Saied van Tunesië de macht naar zich toe onder het mom van een 'noodtoestand'. Bhiri en zijn oppositiepartij Ennahda zien dit als een coup. Sindsdien kunnen leden van de oppositie

hun werk niet meer veilig doen. Zeker 44 politici zijn al onterecht vervolgd vanwege kritiek op de president. Schrijf alsjeblieft **vóór 1 januari 2024** naar de autoriteiten van Tunesië. Roep hen op om Noureddine Bhiri onmiddellijk vrij te laten en hem tot die tijd goede medische zorg te geven.

Truus Nell, Michiel Karssen, Marian Domburg, Edith Vermeij

Wilt U de brief per e-mail krijgen, stuur dan een mailtje naar Truus Nell, ✉ truusnell@ziggo.nl

Schrijf mee. Dankzij jou krijgen mensen een advocaat, medische zorg of komen ze vrij. Jij maakt een verschil!

“Ik wil zingen voor de Heer Jezus, OpenDoors

omdat Hij ons heeft gezien!”

Kule (45) uit Oeganda zingt een lied. Ze zingt het met 36 andere christenen uit Kasese, in het westen van Oeganda. Allen rouwen zij om een dierbare: een echtgenoot, een kind, een broer of klasgenoot. “Ik wil zingen voor de Heer!”, zo klinkt hun lied.

Brute overval

Op 16 juni overvielen gewapende mannen* een slaapzaal op een school in Kasese. Op brute wijze vermoordden ze 42 mensen, onder wie veel leerlingen van de school. Elf leerlingen worden vermist – onder wie de

zoon van Kule. De pijn en onzekerheid over hun lot verteert de getroffen families. “Ik heb geen vrede zolang mijn zoon vermist blijft”, zegt Kule. “Ik hoop dat God een weg baant, zodat ik mijn kind weer zie - levend of dood.”

Traumaprogramma

Sinds de terreuraanslag probeert de christelijke gemeenschap in Kasese het dagelijkse leven weer op te pakken. Maar het verdriet en de zorgen blijven. In oktober zochten lokale partners van Open Doors de gelovigen op en boden hen een traumaprogramma aan. Ze rouwden en huilden met elkaar, maar konden elkaar in hun verdriet ook bemoedigen met de beloften van de Heer: “Hij heeft ons gezien.

Hij heeft ons gezien!”

Bidt mee voor Kule en het werk van Open Doors in Afrika!

De veldwerkers

De veldwerkers – aflevering 3

Er zijn binnen Emmaüs vele vrijwilligers actief. Op allerlei gebieden. Zonder hen kunnen veel zaken niet worden geklaard, gedaan of gerealiseerd. We kunnen gewoon niet zonder, ze zijn heel, héél belangrijk. Wij noemen ze de veldwerkers. In elke KERKMAG geven we er een gezicht aan. Wees trots op ze!

Wie ben je?

Henk Schouten, getrouwd met Annemarie. Drie kinderen, een kleindochter en een kleindochter op komst.

Sinds 2001 werk ik bij Wind River als Field Application Engineer, pre-sales ondersteuning verkoop. Ik zorg dat de klanten de juiste informatie over onze producten hebben en de verkoper weet wat aangeboden moet worden. Mijn klanten bouwen apparaten, die variëren van waferscanners, medische apparaten tot plc's, waar hun klanten (eindgebruikers) normaal

gesproken nooit iets van onze software merken.

De meeste lezers zullen niet eens weten wat de eerste en de laatste zijn en dat is ook de bedoeling. Ze zijn een essentieel onderdeel in de huidige samenleving. En moeten gewoon altijd werken als ze met de aan-uit knop aangezet worden.

Mijn hobby's zijn nogal divers: Al meer dan 50 jaar speel ik trombone bij de Zwammerdamse muziekvereniging Wilhelmina. Als het weer en de wind goed zijn, ga ik graag windsurfen. Twee keer per dag probeer ik met Annemarie

een korte wandeling te maken, om even buiten te zijn.

Op zaterdag ben ik meestal bij een van de kinderen aan het klussen. En de enkele keer dat ik wat tijd heb knutsel ik aan mijn robot maaier of elektrische gordijnen. Ik zou graag een modelspoorbaan bouwen, maar dat komt er gewoon niet van.

Wat doe je (hier)?

Eerste hulp bij kerkelijke email problemen. In ongeveer 2005 ben ik gevraagd of ik de opvolger van het nieuwe leden beheersysteem (LRP) zou kunnen worden. LRP-beheer heeft Frans Ritmeester later overgenomen. In 2007 werd ik gevraagd mee te denken over een website. De website beheren we met z'n drieën, (Astrid Sloof, Rypke Paulusma en ik). Elke week wisselen we het bijwerken van de website en de verwerking van de e-mails, daar zijn we gemiddeld een uur per week mee bezig. De onderliggende techniek doe ik helaas alleen.

De onderliggende techniek is deels ad-hoc als er iets misgaat, niet lukt, of bv. nieuwe email adressen aangemaakt moeten worden. Deels gepland onderhoud van de server. Dat kan mij soms vele avonden per maand kosten bij installatie van een nieuwe versie. Als alles goed gaat en er geen storing is, kost dit 5 minuten per dag om te zien of alles goed gaat.

Waarom doe je het?

Ik ben er min of meer ingerold omdat ik iets meer van computers zou weten. Dat klopt niet helemaal. Maar ik kon me snel inwerken. Op deze manier kan ik me nuttig maken met mijn kennis. Ik voel me thuis in Emmaüs, want ik ben

er in mee gegroeid. De diversiteit spreekt me aan.

Heb je nog een wens?

De website redactie leden doen het er allemaal even tussendoor. Als er iets snel gedaan moet worden, is het zinvol dit van tevoren even te melden dat het gaat komen. Het kan gebeuren dat we een paar dagen

niet naar de email kunnen kijken en e.e.a. te laat lezen. Verder is drie redactieleden net genoeg, een extra redactielid zou ons goed uitkomen. (Ervaring niet vereist 😊). Voor wat de techniek betreft hetzelfde, ik kan het meestal redelijk goed verdelen met mijn werk. Maar alleen is maar alleen. En soms zit ik ergens in het buitenland in Europa of de VS.

Als er iemand is die zou kunnen bijspringen, maakt dat de activiteiten minder afhankelijk van mijn persoon. Ook hier, ervaring niet noodzakelijk, wel interesse hebben om complexe computer-vragen uit te zoeken en Linux te leren gebruiken.

Wie ben je?

Ik ben Noor van der Ploeg, heel wat jaren werkzaam geweest in het onderwijs en al een jaar of 60 betrokken bij 'iets' in de kerk: na mijn zondagsschooljaren ben ik blijven hangen als blokfluitster, later werd ik juf bij de Kinderkerk in Zwolle en Rotterdam. Na

ons trouwen kwamen Hans en ik in Bodegraven wonen en tja, als onderwijzers ben je dan al gauw in de picture voor de Kinderkerk, van de toenmalige wijk 3. Het 'werk met de grote mensen' volgde in de kerkenraad van de Lutherse Gemeente en na 2012 in Emmaüs. Ik dacht mee in de Taakgroep

Eredienst en zit nu in de Taakgroep Bouwen & Ontmoeten. En met veel plezier zing ik in de Emmaüscantorij, die – in de woorden van onze oud-cantor Jan Slappendel – er is "ter ondersteuning en verrijking van de eredienst".

Wat doe je hier?

Op de foto doe ik de eerste schrift-lezing. Ik werk al een aantal jaren mee als lector. Er is een groep van ongeveer 25 lectoren voor de zondagse vieringen. Eén, soms twee keer per half jaar ben je aan de beurt om te lezen. Als ik lector ben, doe ik graag een sjaal om in de liturgische kleur van die zondag, dat vind ik gewoon leuk en ik houd ook wel van een bepaalde stijl. De sjaal op de foto is toevallig nét die zondag iets blauwer dan groen...

Waarom doe je het?

Omdat werk-voor-de-kerk móóí werk is! En: als je ergens lid van bent, laat je je betrokkenheid blijken door je ervoor in te zetten: mee te denken en vooral mee te dóén. Iedereen heeft wel een talent of passie ergens voor. Wat zou het mooi zijn als nog meer gemeentelieden zich zouden melden, met: "Ik kan ... (vul maar in...). Waar kunnen jullie me gebruiken?"

Het adventslied

Weet je wat je zingt?

Lied 466 uit ons Liedboek.

Het is begin december, adventstijd; “verwacht de komst des Heren...”. Met in het Liedboek heel wat mogelijkheden om je verwachting uit te zingen.

Het laatste adventslied 466, “o kom, o kom, Emmanuel”, heeft wel iets bijzonders. Het heeft 7 coupletten, waarvan het refrein steeds begint met “o kom, o kom, Emmanuel”. In het Liedboek voor de Kerken 1973 staat het ook, als gezang 125, maar dan n et even anders, met 5 coupletten. Het is aardig om de beide versies, Liedboek 2013 en Lvdk, naast elkaar te leggen!

Waarom vind ik dit lied nou zo bijzonder?

In de laatste week van de Advent, de 7 dagen van 17 tot en met 23 december, worden in het avondgebed van de r-k kerk de zogenaamde *O-antifonen* gezongen. Deze antifonen staan al sinds de negende eeuw in de liturgie. Een antifoon is een vers dat gezongen of gereciteerd wordt rond een psalm of een andere Bijbelse lofzang. We kennen het uit de Gezongen Liturgie. De antifonen in deze periode worden O-antifonen genoemd, omdat ze allemaal beginnen met de uitroep O (ook in gez. 125). Daarna volgt een Latijnse

naam voor de Heer, de Messias die komen gaat. Deze namen komen alle uit het Oude Testament: Wijsheid (**S**apientia), Heer (**A**donai), Wortel van Isaï (**R**adix Jesse), Sleutel van David (**C**lavis David), Zon die stralend opgaat (**O**riens), Koning van de volken (**R**ex gentium), God-met-ons (**E**mmanuel).

In Lied 466 is die begin-O verdwenen, maar daar staan weer w el de Latijnse namen erbij.

Die 7 coupletten zou je allemaal moeten zingen; ze vormen namelijk  en geheel... Want kijk: als je de eerste letter van elke naam van achter naar voor leest (dus van 23 naar 17 december), staat er: **ERO CRAS**. En dat betekent: **morgen zal ik er zijn**. Zo geven we uiting aan ons verlangen en onze verwachting dat Christus in de Kerstnacht zal komen om ons te redden. Je zingt als het ware met elk couplet, elke dag, een stukje verder naar de Kerstnacht toe.

Hoe mooi dat dit lied als l aatste adventslied in het Liedboek staat: daarna, mórgen, is het Kerst!

Gezegend Christ-feest!

Noor van der Ploeg

Kom op 16 december naar de Kerstzang van Promising Voices

Na de jubileumeditie van de traditionele volkskerstzang komt Promising Voices met een vernieuwd kerstconcert. De Dorpskerk in Bodegraven is opnieuw het toneel van de viering van Kerst met dit jaar als thema 'For unto us'. Op zaterdag 16 december ben je van harte welkom bij één van de twee concerten, om 16.30 uur en om 20.00 uur. Tickets zijn verkrijgbaar via www.zingenindekerk.nl (n.b. QR-code leidt naar de kaartverkoop)

For unto us

Ook in lastige en onzekere tijden is het goed om stil te staan bij Kerst en de geboorte van Jezus, de Zoon van God. Juist in moeilijke situaties is Hij er voor ons (For unto us). Het koor en de verteller, ds. Erick Versloot, nemen je mee naar de andere kant van Kerst en de weg die niet altijd makkelijk is, maar wel leidt tot een nieuwe start!

Het koor van 70 leden wordt begeleid door meerdere muzikanten en staat onder leiding van dirigent Leon van Veen. Arwin Roos, Lianne Stolwijk en Marijke Verhoeven brengen de solo's ten gehore. Het repertoire tijdens de 26e editie is gevarieerd, van klassiek tot uptempo, afgewisseld met een enkele samenzang.

De entree is € 10,-. Alleen in de middag is de entree voor kinderen tot en met 12 jaar € 5,-.

Hartelijk welkom!

Kerstzang
Voorheen Volkskerstzang

16 DEC 2023
16:30 & 20:00

Dorpskerk Bodegraven

For unto us

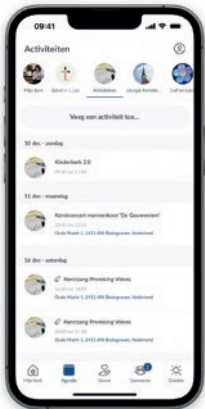
**Kom luisteren naar Promising Voices
o.l.v Leon van Veen
Met solisten uit eigen koor, diverse
muzikanten en spreker ds. Erick Versloot**

Kaarten à €10,- verkrijgbaar via Zingenindekerk.nl

Interkerkelijk Koor
**Promising
Voices**
BODEGRAVEN

Activiteiten in de Emmaüs-app

Rond het einde van het jaar staan de agenda's vaak weer vol met mooie en feestelijke activiteiten, concerten en kerkdiensten. Ontzettend leuk en gezellig natuurlijk, maar soms zie je door de bomen het bos niet meer.

Of... je agenda staat juist helemaal niet vol en donkere avonden alleen thuis vallen zwaar. Gelukkig wordt er om ons heen meer georganiseerd dan je

denkt. Wie weet is dat ene concert of die ene bijzondere dienst net dat lichtje voor jou!

Organiseer je iets of ben je iets tegengekomen waarvan

je denkt: 'dat is interessant voor mijn broeders en zusters binnen Emmaüs!?' Maak dan een 'Activiteit' aan in de agenda in de app. Iedereen mag dat doen. We hoeven natuurlijk niet te weten wanneer je Kerst viert met de schoonfamilie, maar mooie christelijke bijeenkomsten waar anderen ook mogelijk interesse in hebben, zijn van harte welkom. Delen maar!

Hulp nodig? Vraag het een van ons; we helpen je graag! Zoek contact met ons. Persoonlijk, via de app of via een mailtje naar mswieb@gmail.com.

We kijken er naar uit om u en jou (weer) in de app te ontmoeten! Hartelijke groet vanuit de Emmaüs-app werkgroep,

Inge, Erik, Cees, Yorick, Arjo en Manon

Een greep uit de Emmaüs-app van de afgelopen maand:

BOC-nieuws

De inkomsten van de BOC zijn al jarenlang een belangrijke bijdrage aan de begroting van Emmaüs. Dit jaar zijn de gelden besteed aan het opknappen van de tuin bij de toreningang. U leest er meer over in het stuk van de Taakgroep Beheer.

Wat ons zorgen baart is het feit dat de inkomsten van de BOC ieder jaar teruglopen. We zien daarvoor 2 belangrijke oorzaken:

1. Er wordt steeds minder papier opgehaald. Mensen lezen steeds vaker de online krant en willen geen reclame meer in de bus.
2. Daarnaast is het aantal lopers vanuit Emmaüs sterk teruggelopen. Daar zijn verschillende redenen voor. Maar het belangrijkste is toch ook dat er geen reacties komen op de maandelijkse oproep om nieuwe lopers. Hierdoor is het aandeel van Emmaüs bij de

verdeling van de gelden op dit moment minder dan dat van de andere deelnemende kerken.

Aan de eerste oorzaak kunnen wij niets veranderen. Aan de tweede wel. **Meld je aan om mee te helpen bij de BOC.** Hoe meer mensen zich melden, hoe gemakkelijker het wordt om de maandelijkse looplijst compleet te maken. Een ander voordeel is dat je dan niet elke maand aan de beurt bent, maar bijvoorbeeld maar eens per kwartaal een ochtend of middag bezig bent. Met elkaar moeten we deze klus toch kunnen klaren?? Meld je aan bij Jan Schipperus:

tel: 0172-611952 of 06-48445711

Email: jschipperus@hotmail.com

Kerst met Ralph, Filiae & Friends én El Shaddai in Lopik

Na een geslaagde samenwerking bij het kerstconcert van vorig jaar gaan Ralph van Manen en de zussen van Vocal Group Filiae op tour door Nederland samen met hun muzikale vrienden. Want er is elke avond weer een ander swingend gospelkoor uit de omgeving bij om de sfeer erin te brengen. Op donderdagavond 7 december kun je genieten van een knus kerstconcert in de Brugkerk in Lopik. Wij als El Shaddai o.l.v. Leon van Veen verlenen onze medewerking hieraan. We zingen, samen met Ralph en Filiae, enkele songs.

Luister en zing mee met ontroerende en herkenbare kerstliederen die het prachtige kerstverhaal vertellen. Ooit zegde Ralph van Manen zijn baan in de hulpverlening op en startte hij een carrière als soloartiest. Hij is een bekende voor velen, mede dankzij zijn pakkende songs, waarvan 'Testify to love' nog altijd de bekendste is. "Het liefst schrijf ik liedjes. Dan verlies ik echt de tijd

uit het oog." Ook deze Kerst neemt hij ons mee in het verhaal achter de verschillende liedjes die hij schreef in de loop der jaren, inclusief die van zijn meest recente album 'De Liefde Nog Het Meest'.

De meiden van Vocal Group Filiae worden ook wel de zingende zussen genoemd en willen juist die speciale band laten zien tijdens hun concerten. De sound van hun muziek is fris en speels. "We genieten enorm van vocal harmony, het meerstemmig zingen. Maar het mooiste is het om bezoekers mee te nemen in onze verhalen, en ons geloof in God. Dat hopen we tijdens deze kersttour ook te doen." Vorig jaar presenteerde Filiae de Kerst EP 'A Christmas Cocktail'. Een mooie gelegenheid om ook daarvan liedjes te laten horen!

Hoe je Kerst ook viert; kerstmuziek is ongetwijfeld een traditie die we allemaal delen met elkaar. Kom luisteren of zing mee! Kaarten via www.eventsforchrist.nl

Interview

Sip Zijlstra, de onvermoeibare vrijwilliger van de Emmaüsgemeente

Onlangs had ik een gesprek met Sip over het reilen en zeilen van onze kerk en zijn betrokkenheid de afgelopen jaren bij de verbouw- en onderhoudswerkzaamheden. Die betrokkenheid van hem was niet zo vreemd, als hij over zijn levensloop vertelt; zijn gevoel voor techniek en de drang om handen uit de mouwen te steken.

Even in het kort een stukje over Sip's levensloop. Na de ambachtsschool heeft Sip bij de plaatselijke smederij in Rijnsburg met de vele kanten van het vak kennis gemaakt; bijv. als hoefsmid, bankwerker, lasser, loodgieter, c.v.-monteur, gasfitter, dakdekker, etc. Hij kreeg al doende allerlei vaardigheden, die later goed van pas kwamen. Hij volgde de avondschool en na 4 jaar studie slaagde

hij voor scheepsmachinist en heeft tot zijn 28e gevaren. Tot zijn pensioen in 1993 was hij werkzaam bij Unilever-Emery in Gouda. Daarna kwam hij zijn belofte na om in de pensioenperiode echtgenote Barra de wereld te laten zien. Ook na 2003 reisden zij vaak naar vele landen en streken.

In 1983 heeft een groep vrijwilligers onder leiding van Leen Braam en

Jan Kastelein de rest van 't Centrum gebouwd, omdat er een tekort aan ruimte was voor de jeugd. Sip heeft in die tijd op zaterdagen wel meegeholpen, maar door zijn continuë dienst was dit niet altijd mogelijk. In 2003 werden Sip en Bouwe Ouwehand mede betrokken bij het opknappen van zaal 2. In 2006/2007 werd het oude Centrum onder leiding van Jan Kastelein en Bert van Os onder handen genomen: de plafonds en de verwarming werden vernieuwd, het mortuarium en ook de daarbij behorende toiletten werden toen gerealiseerd.

In 2003 werd al gerapporteerd, dat het glas-in-lood van de kerk moest worden gerestaureerd. Dit zou een kostbare zaak worden. Toen in 2008 iemand via het kerkdak een raam heeft geprobeerd in te breken was het hoog tijd actie te ondernemen..

Interview Sip Zijlstra

Door de wil om alles in eigen hand te houden, maar ook de kosten te drukken, heeft Sip besloten om een glas-in-lood-cursus in Gouda te volgen. Om het glas te beschermen tegen vandalisme is gekozen voor gelaagd dubbelglas. Er waren dan geen tralies nodig en het dubbelglas was tevens energiebesparend. Om het dikkere glas te kunnen plaatsen moest in de stenen kozijnen van de kerk ruimte worden gefreesd. Deze klus kon natuurlijk niet door één man worden uitgevoerd. Sip verzamelde 10 vrijwilligers om zich heen, die het glazeniersbrevet haalden en na het maken van een proefstuk werd met het echte werk begonnen, waar zaal 1 voor werd ingeruimd. Een 2e groep vrijwilligers onder leiding van Bert van Os maakte

met behulp van steigers de kozijnen gereed voor het plaatsen van dubbelglas in de sponningen. De dames zorgden voor koffie en thee met wat lekkers en de kerk werd schoongemaakt voor de komende zondagse kerkdienst. Het project werd afgerond. Nu waren de 2 grote rozetten aan de beurt. Met de opgedane ervaring en een beetje overmoed is ook deze moeilijke klus succesvol geklaard. Wie interesse heeft in foto's over het hele glas-in-lood-project vindt 2 fotoboeken in het bibliotheekje bij de deur van de centrumzaal.

Er groeide door de werkzaamheden in al die jaren een groot saamhorigheidsgevoel tussen de vrijwilligers(-sters). Die band met elkaar is tot op de dag van vandaag gebleven. Een aantal

vrijwilligers zijn afgelopen jaren inmiddels overleden.

Het energieverbruik in kerk en 't Centrum had Sips bijzondere aandacht. Door aanpassingen in lichtarmaturen en het toepassen van led-verlichting kon met weinig investeringen het energieverbruik worden verminderd. Dit jaar is met het plaatsen van zonnepanelen en dubbelglasramen de verduurzaming van de kerkgebouwen verder ingezet.

Sip hoopt, dat verdere verduurzaming in onze kerkgebouwen kan worden voortgezet en ziet daarvoor mogelijkheden voor het verminderen van de huidige CO₂ uitstoot naar neutraal, zodat de leef-temperatuur in kerk en Centrum niet naar beneden hoeft worden bijgesteld en dus een geriefelijk gebruik van de gebouwen wordt gewaarborgd. In de kerkgebouwen kan de energietransitie nog verder worden bevorderd. Het rentmeesterschap, dat ons in de Bijbel wordt voorgehouden kan ook hier metterdaad worden toegepast.

Het was een gesprek met een bevlogen man, die zijn kennis en kunde in alle bescheidenheid vele jaren heeft ingezet in zijn Emmaüs-kerk. Tenslotte, vertrouwde hij mij toe, dat hij trots was, dat alles in grote saamhorigheid en inzet van zovele vrijwilligers tot stand is gebracht. Hij wilde daarom geen foto alleen van hemzélf in KERKMAG, maar een groepsfoto van *alle* vrijwilligers. Met deze wens en dank aan alle vrijwilligers sloten wij ons gesprek af.

Eduard de Lange

Taakgroep B en F

De koude tijd tegemoet!

De winter komt eraan. Dat merken we nu al met de toenemende (water)kou. We draaien allemaal de thermostaat wat hoger, althans de kachel slaat eerder aan. Een ieder van ons merkt dit aan de rekening van de energieleverancier. Die wordt helaas niet lager. En dat merken we uiteraard ook bij het verwarmen van de kerkgebouwen.

In de vorige KERKMAG hebben we de besluiten voor de komende tijd gepresenteerd. Met een aantal mensen proberen we het stoken in de kerken en de andere ruimtes zo secuur mogelijk te doen. Daarin ontdekken we telkens weer nieuwe dingen in ons verwarmingssysteem en passen wat aan en repareren we het nodige. Allemaal dingen die ertoe bijdragen dat we het verwarmen steeds beter onder de knie krijgen.

Meten is weten...

En dan denk je misschien: “maar de verwarming hebben we toch al even, wat valt er dan te ontdekken?” Ingegeven door de hoge energiekosten en de bewustwording dat

duurzaamheid niet slechts een mooie term is, maar navolging verdient, maakt dat we hier met andere ogen naar kijken. Het besef dat het kerkgebouw (met de buitentemperatuur van afgelopen tijd) 2 graden per uur opwarmt. Maar ook het besef dat de warmte in de Ontmoetingsruimte een aparte weg gaat, omhoog langs de wanden en het midden van de ruimte niet echt opgewarmd wordt. Door de warmtemetingen die Jan van Ankeren heeft gedaan (zie foto's), krijgen we inzicht in hoe de warmte zich door de ruimte beweegt. Dat heeft ons ook doen besluiten om een zogenaamde stuwventilator te plaatsen in de Ontmoetingsruimte waardoor de ruimte en sneller

wordt opgewarmd en dit minder energie vraagt. Een warmtemeting in de Ontmoetingskerk (kerkzaal) volgt nog. We zijn benieuwd waar de warmte daar blijft. Dat warmte stijgt is duidelijk, maar hoe die beweging is en waar naartoe de warmte gaat, gaan we dus meten. We meten overigens nu ook de temperatuur in de Lutherkerk, om ook daar inzicht te krijgen in de verwarming. Mogelijk moeten we daar ook aanpassingen doen. De Energiegroep blijft actief en onderzoekt de mogelijkheden.

Een mooie voortuin mede dankzij BOC

Zijn we binnen druk bezig, is tussentijds ook de tuin aan de voorzijde (zijde klokkentoren) aangepakt. Het straatwerk is voor een deel opgehoogd, er zijn nieuwe borders gemaakt, het hekwerk is op de grond vrijgemaakt, waardoor we dit in het voorjaar kunnen schilderen (we doen nog een oproep hiervoor) en is er grond en grind aangevuld. Nu wordt er nog een 'plantenplan' gemaakt. We hopen

Warmtemetingen, hoe lichter, hoe warmer: 1e foto achterzijde naast de bar; 2e foto boekenkast; 3e foto binnenzijde 'Sandipassage'.

ontvangt een deel van de opbrengsten. Het opknappen van de tuin is hiermee gefinancierd. Naast deze financiering worden ook diverse andere zaken betaald. Maar als we nu en straks in het voorjaar door een mooie tuin naar de ingang van de kerk wandelen zien we in feite het resultaat van de inspanningen van de BOC-medewerkers!!! Zij verdienen een groot compliment!

Vrijwilligers gezocht

Zoals de beelden tonen....we zitten niet stil, want er is nog genoeg te doen. Zo zullen we ook weer vragen om hulp bij diverse activiteiten. Een oproep in de KERKMAG, de zondagsbrief en de app, maar we zullen je ook persoonlijk benaderen. In de volgende KERKMAG melden we de voortgang van de Energiegroep en de Ontwikkelgroep 'herinrichting Ontmoetingskerk'.

Namens de taakgroep,

Frank Baas

dat in het voorjaar het geheel mooi tot bloei komt. Elke maand zetten

we ons oud papier aan de weg en haalt de BOC dit op. Emmaüs

Rommelmart gaat veranderen....

De Rommelmarkt, het was echt een begrip in onze gemeente, maar we moeten het anders gaan aanpakken. Door verschillende factoren, de hoge kosten voor het afvoeren van de spullen, het teruglopend aantal vrijwilligers, maar ook door de positieve ontwikkeling van de komst van het Kringloophuis.

De Rommelmarkt was ook altijd een dag waar we met elkaar de schouders eronder konden zetten, een gezellige dag met leuke ontmoetingen. En dat willen we niet kwijt! Daarom gaan we er een nieuwe draai aangeven, met hulp van de hele gemeente. In de volgende KERKMAG hopen we de plannen verder uit te rollen en een

actieve bijdrage van u te vragen.

Bij deze willen we Frank Baas danken voor de vele jaren dat hij zich heeft ingezet voor de Rommelmarktcommissie. Frank, heel veel dank en we gaan je enthousiasme en leiding missen! Daarom zijn we op zoek naar mensen met frisse leuke ideeën op het gebied van duurzaamheid, wie komt onze club versterken?

Noteer alvast de datum van **1 juni** voor .....de naam moeten we nog verzinnen, en **31 mei** voor het opbouwen.

Adrie, Wilco, Lisette en Jeannette

Diaconie collectes

10 december

Myanmar: ontheemde kinderen op weg naar een toekomst

Door de langdurige conflicten in Myanmar zijn veel inwoners van dit Zuidoost-Aziatische land de grens met Thailand over gevlucht. In het grensgebied worden kwetsbare kinderen en jongeren opgevangen en krijgen ze verzorging en scholing. Kinderen zonder identiteitsdocumenten krijgen een geboortebewijs: zonder registratie bestaat een kind feitelijk niet, heeft het geen rechten en zijn de risico's op uitbuiting en misbruik groter. Kinderen worden bewust gemaakt van hun (mensen)rechten en zijn zo op de toekomst voorbereid.

17 december

Hulp en perspectief voor mensen zonder papieren

Volgens schattingen leven er in Nederland 30.000 migranten zonder verblijfsvergunning. Velen van hen zijn arbeidsmigranten, anderen zijn na een mislukte asielpcedure in Nederland gebleven, omdat ze niet meer terug kunnen. Mensen zonder papieren in Nederland mogen niet werken en hebben geen recht op sociale voorzieningen. Onder hen

zijn ook minderjarigen. Kerk in Actie ondersteunt kerkelijke initiatieven die ongedocumenteerden helpen met advies en scholing, zodat ze perspectief krijgen op hun leven.

24 december

Inleven in het kerstverhaal

Jozef, Maria, de herbergier, de herder, de wijzen... Het kerstverhaal kent talloze personages, die elk op hun eigen manier, met hun eigen gedachten en gevoelens, in het verhaal zitten. Met de Kerst Challenge, een spel van de jeugdwerkorganisatie van de Protestantse Kerk, kruipen jongeren in de huid van deze personages uit het verhaal. Maar liefst zesduizend jongeren doen hier elk jaar aan mee en ontdekken zo meer over de Bijbel. Er is ook altijd een diaconaal thema in het spel verweven.

24 december

Kerstnacht Dim Dirk Jana

Het project van Stichting Local Care, realisatie en ondersteuning van de

zorgboerderij in Oekraïne. In navolging van de woorden van Dirk-Jan Warnaar: "Als we alléén dromen, blijft het bij een droom, als we sámen dromen, wordt het werkelijkheid"

25 december

Kinderen in de knel

Vallen, opstaan en weer doorgaan. De veerkracht van de mensen in Oekraïne is bewonderenswaardig. Ondanks de oorlog bouwen ze elke dag aan hun toekomst. Voor zichzelf, maar vooral voor hun kinderen, de toekomst van het land. Wij helpen hen graag deze verschrikkelijke tijd zo goed mogelijk door te komen. Met opvangplekken waar ze kunnen opwarmen en spelen. Met voedsel. Met gebouwen zodat ze naar school kunnen gaan. En met psychosociale hulp om hoopvolle toekomst voor Oekraïne?

14 januari

Binnenlands diaconaat

Armoede is een groeiend probleem in Nederland: een miljoen mensen kunnen de eindjes nauwelijks aan elkaar knopen. Met de actie Samen tegen armoede staan kerkelijke gemeenten, gefaciliteerd door Kerk in Actie, op tegen armoede

in Nederland. De acute nood wordt bestreden door het inzamelen van voedselpakketten voor de Voedselbank. Voor de lange termijn werkt Kerk in Actie samen met Schuld-HulpMaatje om mensen te helpen uit schulden te komen of te voorkomen dat ze daarin terechtkomen.

21 januari

Missionair werk

Sinds het ontstaan van pioniersplek-

en is er veel geëxperimenteerd met en geleerd over nieuwe vormen van kerk-zijn.

Via online modules over thema's als 'Hoe ontdekken we samen het christelijk geloof?', 'Hoe ontdekken we waar we als kerk van toegevoegde waarde kunnen zijn?' en 'Hoe bouwen we een nieuwe gemeenschap met mensen buiten de kerk?' stelt de Protestantse Kerk de opgedane kennis gratis en breed beschikbaar voor pioniersplekken, andere vormen van kerk-zijn en bestaande gemeenten die 'kerk naar buiten' willen zijn.

28 januari

PKN – Jonge generaties

Jongeren betrekken bij de Bijbel, dat doet de Protestantse Kerk door het jaar heen met een serie van 3 interactieve spellen. Sirkelslag is de eerste. Honderden jeugdgroepen

spelen dit spel vanaf hun eigen locatie, waarbij ze online met elkaar in verbinding staan.

Bij Sirkelslag staan altijd een Bijbelverhaal en een diaconaal thema centraal. Jongeren gaan zo op een ongedwongen manier met geloofsonderwerpen aan de slag. Voor kerken is Sirkelslag een mooie kans om hen betrokken te houden.

Doe mee en stuur een kerstkaart

Een kerstkaart is leuk om te krijgen, maar nog veel leuker om te versturen! Zeker wanneer u met het versturen van een kerstkaart een goed doel kunt ondersteunen: het werk van de zendingswerkers van onze Hervormde Gemeente Bodegraven. Voor slechts € 0,90 per kaart kunt u kerstkaarten versturen naar familie, vrienden en/of bekenden in Bodegraven, Nieuwerbrug en Zwammerdam. Kerstkaarten kunnen tegen contante betaling, zonder postzegel vanaf vrijdag 1 december tot vrijdag 15 december 12.00 uur worden ingeleverd bij de volgende inleveradressen:

- Fam. J. de Vrij, Meije 6
- Fam Loenen, Nieuwe Markt 20

- Fam G. Roseboom, Hofstede 2
- Fam D. Francken, Boesemsingel 17
- Fam. J. Luking, Dronensingel 138
- Fam. K. van Rijn, Karperlaan 18
- Fam. R Lok Burg, Le Coultrestr 16
- Fam. C. Graafland, Houtwerf 14, Nieuwerbrug
- Fam. Martin Lok, Klaproos 11
- Gebedswinkel 't Rustpunt, Kerkstraat 16
- Kringloophuis, Van Tolstr 27, wo vr za 13-16 uur

Doet u mee? Nadere info

Aart de Knikker 06-41341594

Mail: aenadeknikker@ziggo.nl

Nel van Wijngaarden

06-30196944

Mail: vanwijngaardennel@gmail.com

Hoi allemaal,

Zondag 5 november was er Kinderkerk 2.0 met het thema Voor jou. Ook was het bloemenzondag. De kinderen hebben na het bijbelverhaal te hebben gehoord met elkaar wel 193 kaartjes gemaakt. Deze kaartjes zijn meegegeven met de bloemen.

Alle kinderen hebben een adventsboekje meegekregen om thuis met het gezin naar Kerst toe te leven.

Zondag 12 november was er in de dienst aandacht voor Reint het logeerpaard. Met de kinderen werd gekeken wat Reint allemaal al heeft beleefd tijdens zijn logeerpertijtjes. Wat hebben de kinderen al goed voor Reint gezorgd. Alle kinderen kregen een talent. In de kindernevendienst werd de gelijkenis van de talenten verteld en konden de kinderen hun talent verdubbelen. Dit is gelukt. Ook hebben ze mooie medailles gemaakt waarop zij hun talent hebben getekend of geschreven.

Op zondag 10 december is er opnieuw Kinderkerk 2.0 en maandag 25 december is er een Kerstgezinsdienst.

Hartelijke groeten, mensen van de Kinderkerk 2.0 en de kindernevendienst

Horizontaal:

1. Sacrament in kerk
5. Muziekinstrument in kerk
10. Land in midden oosten
12. Half
13. Politieke partij
14. Zoon van Noach
15. Duinheuvel
16. Eenheid van trilling
18. Innerlijk van de mens
19. Voorganger in kerk
23. Begrip, inzicht
25. Dit schiep God
26. Staat voorin kerk
27. Slang
30. Rivier in Duitsland
31. Lengtemaat
34. Ongedierte in je kleding

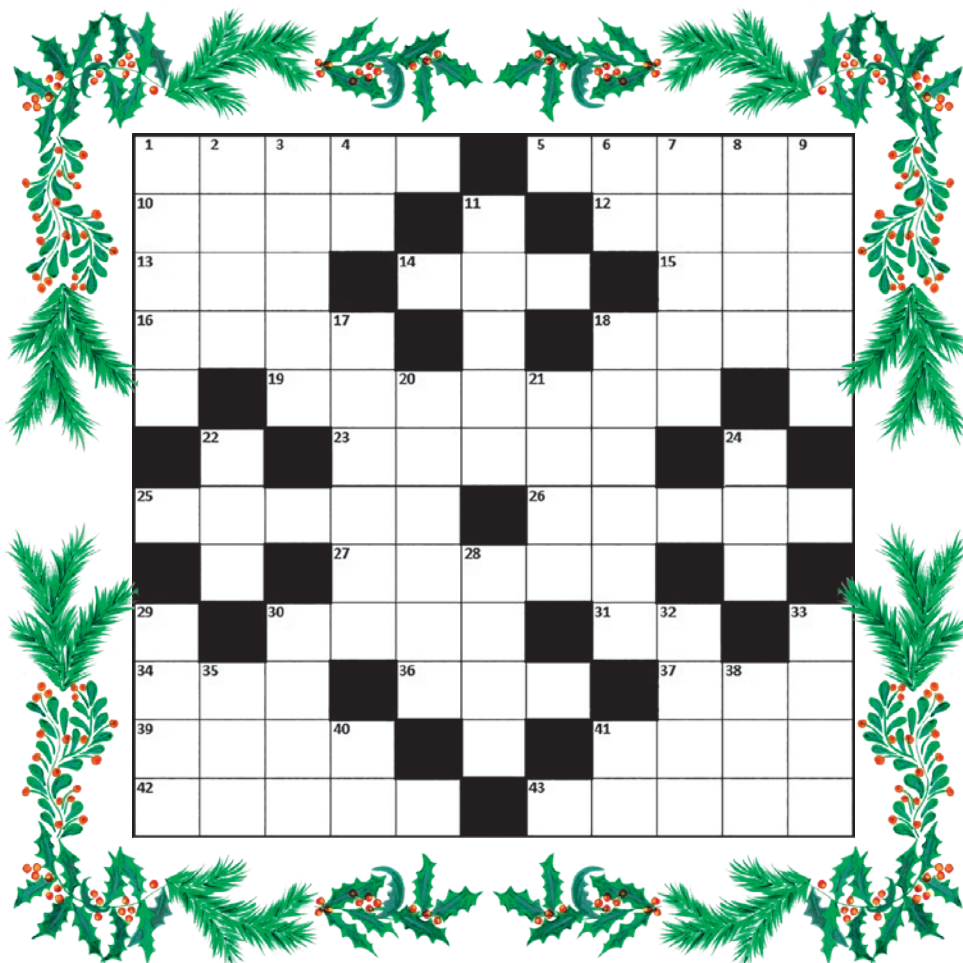
36. Snel
37. Bloeiwijze
39. Bijbels rechter (Richt.3:15)
41. Naam predikant
42. Naam logeerpvaard
43. Dit zegt de predikant

Verticaal:

1. Gesloten
2. Regelmaat
3. Reint is een ...
4. Schijngestalte van maan
6. Krant (afk.)
7. Knapperd
8. Soort struisvogel
9. Stad in noord Frankrijk
11. Eigendom
17. Dag van de week

18. Inham van de zee
20. Familielid
21. Merk sportschoenen
22. Zangstem
24. Vóór
28. Moerassig
29. Rivier in Brabant
30. Schoolattribuut
32. Ongedierte
33. Inenting
35. Plaats in Limburg (... en Laak)
38. Oppervlaktemaat
40. Dyne (afk.)
41. Slee met paarden

De oplossing vindt u elders in dit nummer op pagina 38.

Op mijn prikbord hang ik elke maand een andere spreuk of gedicht, onderstaande hangt er nu...

Reiziger, de weg dat zijn jouw sporen,
en niets anders.
Reiziger, er is geen weg,
de weg maak je zelf door te gaan,
door te gaan maak je de weg.
En als je achterom kijkt,
zie je het pad dat je nooit
meer zult hoeven betreden.....

Met het ouder worden, enz. merk je dat je pad moeilijker wordt maar wat is het dan fijn, als er van die verrassingen zijn, zoals de bloemen uit de kerk. Heel hartelijk dank.....

Henny van de Meeberg

“Ga maar gerust, want Ik zal met je meegaan.
Ik ben de liefde die een mens je schenkt.
Ik ben de hoogste toon die jij kunt aanslaan.
Ik ben de verte, die verlangend wenkt.
En, kom je thuis, de laatste mist verdwenen,
ben Ik de hand, die al je tranen wist”.

Met dit lied van Sytze de Vries namen we op 27 oktober in de Ontmoetingskerk afscheid van

Jan Slappendel

Hartverwarmend zijn de vele, vele vormen van meeleven na het overlijden van Jan.
Daarvoor onze oprechte dank. Het heeft ons zeer gesteund.

Namens de familie:
Hans en Christien Slappendel

Lieve mensen,
Hartelijk dank voor de kaarten en andere blijken van meeleven die ik van jullie mocht ontvangen in het Groene Hart ziekenhuis en het revalidatiecentrum Ronssehof, in verband met een heupoperatie na een ongelukkige val. Ook was ik blij verrast met de bloemen die ik van de kerk heb gekregen. Ik ben gelukkig weer thuis waar ik verder mag herstellen.
Hartelijke groet,
Lammy Komrij-Top

Data doopdiensten en doorgesprek eerste helft 2024

Januari

Doorgesprek: donderdag 11 januari, 19.45 uur,
locatie 't Centrum
Doopdienst: zondag 21 januari

Maart

Doorgesprek: donderdag 29 februari, 19.45 uur,
locatie 't Centrum
Doopdienst: zondag 10 maart

Mei

Doorgesprek: donderdag 25 april, 19.45 uur,

locatie 't Centrum

Doopdienst: zondag 12 mei

Juli

Doorgesprek: donderdag 27 juni, 19.45 uur,
locatie 't Centrum
Doopdienst: zondag 7 juli

Aanmelden voor de doop kan bij

Arjo van der Steen.

06-55553373

arjo.pge@aol.com

Collectes

	Diac.binn.	Diac.buit.	Emmaüs	Busjes
jan.	€ 1.963,85	€ 115,50	€ 1.381,67	€ 549,85
feb.	€ 226,30	€ 6.088,15	€ 1.438,84	€ 561,50
mrt.	€ 488,55	€ 372,73	€ 983,65	€ 201,00
apr.	€ 622,10	€ 2.891,40	€ 1.567,45	€ 574,20
mei	€ 426,90	€ 2.646,90	€ 1.557,73	€ 390,00
juni	€ 1.275,45	€ 0,00	€ 1.001,36	€ 445,75
juli	€ 1.075,67	€ 470,40	€ 1.505,40	€ 643,35
aug	€ 1.230,02	€ 313,75	€ 1.039,03	€ 560,10
sept	€ 269,10	€ 4.253,36	€ 1.302,17	€ 426,95
okt	€ 965,10	€ 915,52	€ 1.199,46	€ 481,35
totaal	€ 8.543,04	€ 18.067,71	€ 12.976,76	€ 4.834,05

Verantwoording contante giften

in okt/nov

Voor comm.meeleven

Via A.Benedictus	€	50,00
Via A.Schiere	€	20,00

Financiële thermometer

Vrijwillige bijdragen t/m okt 2023

Begroot 2023 (kerk, diaconie en kiaww)	€	275.500
Toegezegd	€	269.000
Ontvangen	€	227.600
Nog te ontvangen toezeggingen	€	41.400

Collecten wijkgemeente

Begroot 2023	€	20.000
Ontvangen tot en met	€	14.832
Verschil	€	5.168

Giften algemeen en acties

Begroot 2023	€	4.000
Ontvangen	€	2.358
Verschil	€	1.642

Leesrooster

bron: www.taize.fr/nl_article158 of google op: taize lees-rooster-bijbelteksten voor elke dag.

	3-9 december	10-16 december	17-23 december	24-31 december
Zondag	Mc 13:33-37	Mc 1:1-8	Joh 1:19-27	Lc 1:26-38
Maandag	Joh 1:35-42	Kol 2:6-13	Jr 15:15-21	Mt 1:18-23
Dinsdag	Mi 6:6-8	Ef 5:8-14	Ef 2:1-10	Hnd 6:8-15,7:55-60
Woensdag	Fil 4:12-20	Ps 51	Mi 4:1-3	1 Joh 1:1-4
Donderdag	Js 2:1-5	Js 30:15-18	2 Kor 8:7-15	Ez 37:24-27
Vrijdag	Hnd 5:17-33	Mc 14:12-16, 22-26	Js 50:7-9	Lc 23:33-46
Zaterdag	Lc 24:35-48	Lc 22:24-27	Lc 12:22-32	Joh 8:12

	1-6 januari	7-13 januari	14-20 januari	21-27 januari
Zondag	Lc 2:22-32	Marcus 1:1-13	1 Samuel 1:9-18	Marcus 1:14-20
Maandag	Psalm 99	Jesaja 61:1-11	1 Samuel 1:19-28	1 Samuel 4:1b-11
Dinsdag	Maleachi 3:1-5	Jesaja 62:1-12	1 Samuel 2:1-11	1 Samuel 4:12-22
Woensdag	Maleachi 3:6-12	Romeinen 12:1-8	1 Samuel 2:12-26	1 Samuel 5:1-12
Donderdag	Psalm 72	Romeinen 12:9-21	1 Samuel 2:27-36	1 Samuel 6:1-12
Vrijdag	Jesaja 60:1-9	Romeinen 13:1-10	1 Samuel 3:1-10	1 Samuel 6:13-7:1
Zaterdag	Jesaja 60:10-22	1 Samuel 1:1-8	1 Samuel 3:11-4:1a	1 Samuel 7:2-17

Bron: www.bijbelgenootschap.nl/lees-de-bijbel/bijbellesrooster/

Weeksluiting Vijverhof

Datum	Voorganger	Begeleiding
9 december	ds. mw. H. de Jong	dhr. W. Kusee en Suzan Hille
16 december	dhr. B. Mes	dhr. J. van Leeuwen
17 december	ds. mw. H. de Jong	avondmaalsviering, 14:30 uur
30 december	dhr. G. Nap	dhr. W. Kusee
6 januari	ds. H. van Veen	ds. H. van Veen
13 januari	mw C. de Goede	Chr. Gem koor Nieuwerbrug
20 januari	ds. A.J.R. Treur	mw. N. v.d. Vlist en mw. E. Rooseboom
27 januari	dhr. M. Commelin	dhr. J. Kroon en dhr. E. de Lange

Weeksluiting op zaterdag begint om 19:00 uur in de grote zaal van Vijverhof

Hervormd Bodegraven-Nieuwerbrug

Kerkdiensten

10 december 2023

		Wijk	
Dorpskerk	09.30	2	ds. H.G. de Graaff, Nieuwerbrug
Dorpskerk	18.30	1	ds. M.W. Westerink, Veenendaal
Brugkerk	09.30	1	ds. A.J.R. Treur, Bodegraven
Bethlehemkerk	18.30	2	ds. D.J.W. Kok, Stolwijk

17 december 2023

Dorpskerk	09.30	1	ds. A.J.R. Treur, Bodegraven
Dorpskerk	18.30	2	ds. G. Lugthart, Kamerik
Bethlehemkerk	09.30	2	ds. G.A. Termaat, Leerdam
Bethlehemkerk	18.30	1	ds. C.J. Overeem, Woerden

24 december 2023

Dorpskerk	09.30	1	ds. R. van der Knijff, Molenaarsgraaf
Dorpskerk	18.30	2	ds. J.T. Maas, Ouderkerk a/d IJssel
Bethlehemkerk	09.30	1	ds. B.F. Bakelaar, Krimpen aan den Lek
Brugkerk	19.00	1	ds. A. J.R. Treur , Familie Kerstavonddienst

25 december

Dorpskerk	09.30	1	ds. A. J.R. Treur, Bodegraven
Dorpskerk	18.30	2	ds.H.J. Lam, Moordrecht
Bethlehemkerk	09.30	2	ds. H. Russcher, Veenendaal
Bethlehemkerk	18.30	1	ds. J.A.W. Verhoeven, Krimpen aan de IJssel

26 december

Dorpskerk	09.30	1/2	Kerstviering Zondagsschool
Bethlehemkerk	09.30	1	ds. C.H. Buitink, Waardenburg

31 december

Dorpskerk	09.30	2	dr. A.J. Kunz, Katwijk aan Zee
Dorpskerk	18.30	1	ds. A. J.R. Treur, Bodegraven
Bethlehemkerk	09.30	1	ds. T. Jacobs, Leiden
Bethlehemkerk	18.30	2	Dr. J. van Eck, Lexmond

1 januari 2024

Dorpskerk	10.30	2	ds. P. Wijnberger, Bergambacht
Bethlehemkerk	10.30	1	ds. A.J.R. Treur, Bodegraven

7 januari 2024

Dorpskerk	09.30	2	ds. M. van Dalen, Noorden
Dorpskerk	18.30	1	ds. J.H. Visser, Amsterdam
Wiereckehuis	10.30	1	ds. A.J.R. Treur, Bodegraven
Bethlehemkerk	18.30	2	ds. H. Russcher, Veenendaal

Kerkdiensten Emmaüs

10 december	09.30 uur 18.30 uur	Ontmoetingskerk Lutherkerk	Ds. Ole van Dongen , 2e Advent Ds. J.H. Adriaanse
17 december	09.30 uur 18.30 uur	Ontmoetingskerk Lutherkerk	Arjo van der Steen , 3e Advent / Heilig Avondmaal Ds. Adri van der Wal, H.A., kringviering
24 december	09.30 uur 22.00 uur	Ontmoetingskerk Ontmoetingskerk	Ds. C. Haasnoot, 4e Advent Karin Strijdhorst-van der Weiden, Kerstnachtdienst
25 december (1 ^e Kerstdag)	09.30 uur	Ontmoetingskerk	Arjo van der Steen Gezinsdienst; zingen vóór de dienst
31 december (oudejaarsdag)	09.30 uur 19.30 uur	Ontmoetingskerk Lutherkerk	Ds. E. Westrik Arjo van der Steen, oudejaarsavonddienst
1 januari	10.30 uur	Ontmoetingskerk	Ds. H. van Popering, nieuwjaarsdienst
7 januari	09.30 uur 18.30 uur	Ontmoetingskerk Lutherkerk	Ds. P. van der Schans Songs of Praise
14 januari	09.30 uur 12.00 uur 18.30 uur	Ontmoetingskerk Ontmoetingskerk Lutherkerk	Ds. T. Zoutman Arjo van der Steen SHH dienst m.m.v. de Emmaüs band Ds. A. Verburg
21 januari	09.30 uur 18.30 uur	Ontmoetingskerk Lutherkerk	Arjo van der Steen doopdienst / Eenheid van de Christenen Ds. Adri van der Wal

Antwoorden puzzel uit deze KERKMAG (zie pagina 33):

Horizontaal: 1. Dopen, 5. Orgel, 10. Irak, 12. Demi, 13. CDA, 14. Sem, 15. Nol, 16. Her(t)z, 18. Ziel, 19. Dominee, 23. Notie, 25. Aarde, 26. Kaars, 27. Adder, 30. Eger, 31. Mm, 34. Mot, 36. Rap, 37. Aar, 39. Ehud, 41. Adri, 42. Reint, 43. Preek

Verticaal: 1. Dicht, 2. Orde, 3. Paard, 4. Ek, 6. RD, 7. Genie, 8. Emoe, 9. Lille, 11. Bezit, 17. Zondag, 18. Zeearm, 20. Moeder, 21. Nike, 22. Bas, 24. Pro, 28. Dras, 29. Amer, 30. Etui, 32. Made, 33. Prik, 35. Ohe, 38. Are, 40. Dn, 41. Ar

Betrokkenheid, betrouwbaarheid, flexibiliteit en transparantie...

De Groendijk 63, Waarder | www.goudriaanjongerius.nl | (0348) 50 13 26

Heating Service
INSTALLATIE TECHNIEK BV

Warmtepompen
Klimaatbeheersing
Zonne-energie
Service en onderhoud

**UW DUURZAME PARTNER
IN TECHNIEK EN COMFORT**

Wegland 70, 2115 SN Nieuwedorp
T. 0188 42 80 22 | E. info@heating-service.nl

WWW.HEATINGSERVICE.NL

**DÉ BOUWMARKT
VAN BODEGRAVEN!**

**KAR
WEI**

KARWEI Bodegraven
Lemsteraak 2
2411 NC Bodegraven
0172 - 61 11 02
www.karwei.nl

**ELKE WERKDAG
OPEN 9-9**
zaterdag 9.00 tot 18.00 uur

UNIQUE
BEDRIJFSKLEDING

24/7 ONLINE UW BEDRIJFSKLEDING EN PBM BESTELLEN
VIA HET UNIQUE KMS (KLEDING MANAGEMENT SYSTEEM)

Freek van Stalduinen
Meubel- & Timmerwerken

Telefoon: 0172 616 727 ■ Mobiel: 06 230 210 64

Tafels ■ Kasten ■ Deuren ■ Ramen ■ Kozijnen ■ Belimmeringen

80 jaar
**Vreeken
& Meijer**
makelaardij

VERKOOP - AANKOOP - TAXATIES

Van Tolstraat 1-3 - 2411 BP Bodegraven - Tel. (0172) 61 93 25
info@vreeken-meijer.nl - www.vreeken-meijer.nl

VAN DIEIJEN Administratie
en Belastingadvies

Verzorgen van jaarrekening | Belastingaangifte | Salarisadministratie |
Financieel advies

Anke van Dieijen MSc
06 480 555 34 | 0172 257012
anke@vandieijenadvies.nl
www.vandieijenadvies.nl

Lemsteraak 1
2411 NC Bodegraven

vandambrillen

Brugstraat 7, Bodegraven, tel: 0172 - 612747
www.vandambrillen.nl

DRIEMAN
GARANTIEMAKELAARS

Aankopen
Verkopen
Taxaties
Nieuwbouw

Marktstraat 6
2411 BE Bodegraven
Tel. (0172) 46 08 00

**Persoonlijke begeleiding
rondom uw afscheid**

Telefoon 06-28 64 51 40
E-mail info@baeldeuitvaarten.nl
Dag en nacht bereikbaar

baelde uitvaarten